

ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบานที่มีต่อความคิด
สร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

EFFECTS OF PHYSICAL EDUCATION LEARNING MANAGEMENT ON MOVEMENT
EXPLORATION THROUGH LABAN'S IDEAS ON CREATIVITY AND ABILITY IN THE
BASKETBALL DRIBBLING OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

นายณริศ เฉาะกระโทก *

Naris Shurkartok

ผศ.ดร.สุธนะ ดิงศภัทัย **

Asst. Prof. Suthana Tingsabhat, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบานและเพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบานกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ดำเนินทดลองระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 55 นาที และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ โดยผลทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหว มีค่าคะแนนความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลแตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการวิจัยแสดงว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวสามารถพัฒนาความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลสำหรับนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

* หน่วยงานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
ที่อยู่ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน แขวงสามตา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
E-mail Address: naris_homework@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
E-mail Address: suthana.t@chula.ac.th
ISSN1905-4491

Abstract

This research aimed to study the effect of physical education learning management on movement exploration through Rudolf Laban's ideas and to compare the creativity and ability in basketball dribbling using movement exploration through such ideas and regular learning management. The sample comprised 60 girls and boys at lower secondary school derived from purposive selection and equally divided into two groups. The first group was the control group with 30 students and the second group was the experimental group with 30 students. This research was conducted for 8 weeks: one day per week for 55 minutes, and the differences of the average score in basketball dribbling ability compared before and 8 weeks after the experiment. The results were statistically significant at the .05 level.

The experimental group learning through Rudolf Laban's ideas on movement exploration had different average scores in basketball dribbling ability from the control group receiving regular learning management at a .05 level of statistical significance. The research finding shows that physical education learning management on movement exploration through Rudolf Laban's ideas can improve basketball dribbling ability in girls and boys lower secondary school students.

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว / การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ / ความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล / ความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

KEYWORDS: MOVEMENT EXPLORATION / REGULAR LEARNING PHYSICAL EDUCATION / CREATIVITY IN BASKETBALL DRIBBLING / ABILITY BASKETBALL DRIBBLING

บทนำ

หลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา (Principles and Methods of Teaching Physical Education) เป็น หลักการ วิธีการ และกลวิธีต่าง ๆ ในวิชาพลศึกษาที่ครูนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชา กิจกรรม และประสบการณ์ ตลอดจนสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เล่นและร่วมปฏิบัติจริงด้วยตนเองในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้มีพัฒนาการตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่วางไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทุกคนนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาพลศึกษา และมีทักษะในวิชากิจกรรมทางพลศึกษาและกีฬาต่าง ๆ อย่างดีแล้ว ยังจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและกลวิธีการสอนต่าง ๆ ตลอดจนสามารถนำกลวิธีต่าง ๆ เหล่านั้นมาใช้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและปฏิบัติจริงในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นอย่างดีได้อีกด้วย การเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนจึงจะบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้วางไว้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548)

การจำแนกประเภทพฤติกรรมการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษาก็คือเป็นการจำแนกตามหลักการของการจำแนกของบลูม (Bloom's Taxonomy of Educational Objectives) เช่นเดียวกัน คือ ได้มีการจำแนกเป็นพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัยหรือด้านความรู้ (Cognitive Domain) ทางด้านเจตคติพิสัย (Affective Domain) และทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การเรียนรู้ทางวิชาพลศึกษาจึงสามารถจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 5 ด้านดังนี้ คือ 1) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถภาพทางกาย 2) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการกีฬา 3) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ 4) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ 5) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านเจตคติที่ดี ซึ่งหมายความว่าในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละครั้งหรือในแต่ละคาบนั้นเป็นการเรียนการสอนที่จะต้องช่วยให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้านตามที่กล่าวนี้ไปพร้อม ๆ กันด้วย เช่น ในขณะที่นักเรียนเรียนในวิชาพลศึกษา

นั้น นักเรียนจะต้องได้ลงเล่นกีฬาด้วยตนเองจริง ๆ และเมื่อนักเรียนได้ลงเล่นกีฬาจริง ๆ จะเกิดผลคือ 1) นักเรียนจะมีการออกกำลังกายทำให้มีสมรรถภาพทางกายดีขึ้น 2) นักเรียนจะได้ฝึกหัดเล่นกีฬาทำให้มีทักษะการกีฬาดีขึ้น 3) นักเรียนจะได้ปฏิบัติจริงในวิธีการเล่นกีฬาทำให้มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเล่นกีฬาดีขึ้น 4) นักเรียนจะได้ปฏิบัติจริงในการเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ทำให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น 5) นักเรียนจะได้เล่นกีฬาด้วยความสนุกสนาน มีประสบการณ์ในการเล่นกีฬาที่ดี ทำให้มีความรักและชอบ รวมถึงเห็นความสำคัญและคุณค่าของการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย และมีเจตคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ทำให้มีการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเป็นประจำทุกวันต่อไป (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548)

การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งให้นักเรียนได้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบางด้านเช่นเดียวกับการจัดการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ที่เรียนในห้องเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษาบางวิธี จึงอาศัยหลักการและกระบวนการที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกันกับการเรียนในวิชาอื่น ๆ ในห้องเรียนนั้นด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากลักษณะของการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษานั้น เริ่มตั้งแต่หลักการและปรัชญาการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะของเนื้อหาวิชา กิจกรรม ประสบการณ์ที่จัดให้นักเรียน สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษามีความแตกต่างจากวิชาอื่น ๆ ที่เรียนในห้องเรียนเป็นอันมาก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้บางวิธีที่นำมาใช้จึงจำเป็นต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้และสภาพการณ์ของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษานั้นตามสมควรด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนรู้ในวิชาพลศึกษานั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการเรียนรู้และมีพัฒนาการตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต่างกันในหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กันด้วยการลงมือปฏิบัติจริงด้วยแล้ว วิธีการการสอนต่าง ๆ ที่ครูอาจจะนำมาดัดแปลง ผสมผสานกัน หรือนำมาใช้เสริมเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ได้วางไว้ และมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548)

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษานั้น วิธีการสอนพลศึกษามีความหลากหลายวิธีการก็จริง แต่จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพลศึกษาที่จัดการเรียนการสอนพลศึกษา วิชาบาสเกตบอลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ซึ่งครูพลศึกษาที่ไปสัมภาษณ์นั้นใช้วิธีการเรียนการสอนแบบอธิบายประกอบการสาธิตซึ่งต่างให้เหตุผลไปในแนวทางเดียวกันคือ ง่าย สะดวก มองเห็นภาพ แต่ในทางผู้วิจัยก็สังเกตเห็นว่า นักเรียนเรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนแบบปกตินั้น นักเรียนไม่ได้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการเล่นกีฬา แม้ว่าจะได้ฝึกปฏิบัติจริงแต่ ระยะเวลาปฏิบัติ (Active Learning Time) ได้ปฏิบัติในรูปแบบเดิม ปฏิบัติแบบซ้ำ ๆ จึงทำให้เกิดภาวะความเบื่อหน่ายซึ่งเด็กมีโอกาสนในการเคลื่อนไหวได้น้อยมาก และไม่ได้คิดสร้างสรรค์แต่อย่างใดเพราะพฤติกรรมการฝึกทักษะในรูปแบบเดิมเท่านั้น

ผู้วิจัยได้ค้นคว้า รวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนพลศึกษาและศึกษาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ จึงได้ข้อสรุปว่า มีวิธีการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตัวนักเรียนเองที่มาจากความคิดสร้างสรรค์ โดยวิธีการดังกล่าวเริ่มขึ้นจากแนวคิดของ รูดอล์ฟ ลาบัน (Rudolf Laban) คือ วิธีการสอนแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว (Movement Exploration หรือ Movement Education) รูดอล์ฟ ลาบัน มีความเชื่อว่าร่างกายของคนเรานั้นมีลักษณะและคุณสมบัติพิเศษที่ธรรมชาติได้สร้างขึ้นมา ให้มีความสามารถที่จะเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ ได้ด้วยความคล่องแคล่วและสวยงามในลักษณะต่าง ๆ อย่างมากมาย ดังนั้น การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษา ควรจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการแสดงออกด้วยการ

เคลื่อนไหวในท่าทางต่าง ๆ ในทางสร้างสรรค์ได้อย่างอิสระและเสรีมากกว่าการเรียนการสอนที่เป็นไปในลักษณะของการทำตามคำบอกของครูเพียงอย่างเดียวอย่างที่เคยสอนมา การสอนพลศึกษาด้วยวิธีการสอนโดยคิดค้นการเคลื่อนไหวนี้ เป็นวิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและคิดหาวิธีการเคลื่อนไหวในท่าทางต่าง ๆ ด้วยตนเองและนำมาปฏิบัติเองได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่นอกจากจะเป็นการช่วยในการพัฒนาทางด้านร่างกายและทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังเป็นวิธีการสอนที่สามารถสนองความต้องการให้เป็นไปตามความสามารถ ความนึกคิด และความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง คิดหาประสบการณ์ในการเคลื่อนไหวให้แก่ตนเองและด้วยตนเอง และในขณะเดียวกันก็เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนได้มีความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี กีฬาบาสเกตบอลเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในทุกด้านที่สอดคล้องกับปรัชญาทางพลศึกษา นอกจากนี้กีฬาบาสเกตบอลยังช่วยให้ผู้เล่นเกิดความสุขสนุกสนานในการเล่นสอนให้รู้จักความสามัคคี ความเสียสละ และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา คือ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

การเล่นบาสเกตบอลจะช่วยให้ผู้เล่นได้รับประโยชน์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างดียิ่ง ส่งเสริมให้ผู้เล่นมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความคล่องแคล่วว่องไว มีไหวพริบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้เล่นที่เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และรู้จักทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อุทัย สงวนพงศ์, 2544)

ประโยชน์ของกีฬาบาสเกตบอล เป็นกีฬาที่เล่นเป็นชุดหรือเป็นทีม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถภาพทางกายของผู้เล่นในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน เช่น ทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีพละกำลังและสุขภาพจิตดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีทรวดทรงสง่างาม ระบบกล้ามเนื้อและระบบประสาทมีการทำงานประสานกันเป็นอย่างดี และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การเล่นกีฬาบาสเกตบอลอย่างสม่ำเสมอและมีระยะเวลาานพอสมควร จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

- 1) ทางด้านร่างกาย จากการได้ฝึกฝนเล่นกีฬาบาสเกตบอลอย่างถูกวิธีจะทำให้ผู้เล่นเกิดความแข็งแรง มีสมรรถภาพทางกายสูงขึ้น (Physical Fitness) และถ้าเล่นไม่หนักเกินไป ก็จะช่วยให้ร่างกายสดชื่น กระปรี้กระเปร่า มีความอ่อนตัว ช่วยรักษารูปร่างให้ได้สัดส่วนสง่างาม ทำให้ผู้เล่นเกิดความคล่องตัว ช่วยให้การทำงานของแขน ขา ลำตัวและส่วนอื่น ๆ เคลื่อนไหวสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ สายตาประสานสัมพันธ์กับกล้ามเนื้อแขนขาเป็นอย่างดี ช่วยให้เกิดความคล่องตัว
- 2) ทางด้านจิตใจและคุณธรรมที่ดี ผลจากการเล่นกีฬาบาสเกตบอลจะช่วยพัฒนาจิตใจของผู้เล่นเป็นผู้มีจิตใจที่มีคุณธรรมที่ดี อันได้แก่ ความอดทน สุขุมเยือกเย็น มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง มีสมาธิ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจที่ดี มีเหตุผล และในการเล่นเป็นทีมจะช่วยให้มีการวางแผน ก่อให้เกิดความเฉลียวฉลาด และรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า กฎกติกาการเล่นจะช่วยสอนให้ผู้เล่นรู้จักความยุติธรรม เคารพในสิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้อื่นด้วยความมีน้ำใจ นักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย สามารถควบคุมอารมณ์ได้
- 3) ทางด้านสังคม กีฬาบาสเกตบอลเป็นกีฬาที่เล่นเป็นทีม การเล่นต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกคน นั่นคือกีฬาบาสเกตบอลช่วยส่งเสริมปลูกฝังความร่วมมือร่วมใจระหว่างพวกเดียวกัน ก่อให้เกิดความสามัคคี และยิ่งไปกว่านั้น ยังใช้กีฬาเป็นสื่อสร้างมิตรภาพระหว่างคู่แข่งและผู้ดูอีกด้วย (ชนินทร์ ยุทธะนันท์และคณะ, 2546)

จึงสรุปได้ว่ากีฬาบาสเกตบอลเป็นสิ่งที่ดีเพราะเป็นกีฬาที่มีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านเจตคติและโดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมทั้งนี้เพราะว่ากีฬาบาสเกตบอล เป็นกีฬา

ประเภททีมซึ่งต้องใช้ความสามัคคีเป็นกุญแจหลักในการเล่น ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในการเสด็จออกมหาสมาคม งานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2530 ว่า “...ความสามัคคีนี้เป็นคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหมู่ชนอยู่รวมกันจำเป็นต้องมี ต้องถนอมรักษา และต้องนำมาใช้อยู่สม่ำเสมอ ถ้าแต่ละฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงาน ด้วยความตั้งใจดี ด้วยความสามัคคี ความรู้ความสามารถ และความคิด ที่สร้างสรรค์ งานก็สำเร็จสมบูรณ์ งดงาม ตามประสงค์ทุกอย่าง”

ทักษะพื้นฐานของกีฬาบาสเกตบอล (Basic Skills of Basketball) มีทักษะที่เกี่ยวข้องกับลูกบาสเกตบอล ได้แก่ 1) การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล 2) การส่งลูกบาสเกตบอลและ 3) การยิงประตู ซึ่งผู้วิจัยพบสภาพปัญหา คือ การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของนักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้อง เลี้ยงลูกแบบผิดกติกา ซึ่งกีฬาบาสเกตบอลนั้นถ้าไม่มีทักษะในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลจะส่งผลทำให้มีอุปสรรคต่อการเล่นบาสเกตบอลเป็นอย่างมาก เช่น การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเพื่อทำการส่ง การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเพื่อยิงประตู เป็นต้น ซึ่งการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเป็นทักษะแรกเริ่มที่นักเรียนควรจะต้องปฏิบัติเป็น ทักษะเริ่มต้นการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล คือ ทักษะในการกดลูกลงสู่พื้นอย่างต่อเนื่องกัน จากลูกที่กระดอนขึ้นจากพื้น ไม่ว่าผู้เล่นจะยืนอยู่กับที่หรือกำลังเคลื่อนที่ก็ตาม ผู้เล่นทุกคนจึงควรฝึกหัดให้เกิดความชำนาญและทำได้คล่องแคล่วว่องไว โดยสามารถเลี้ยงลูกบาสเกตบอลได้ทั้งมือซ้ายและมือขวา และพร้อมที่จะหยุด เพื่อส่งลูก ยิงประตู หรือสามารถเปลี่ยนทิศทางได้ในทันที การเลี้ยงลูกจะสิ้นสุดลงเมื่อมือทั้งสองของผู้เล่นถูกลูกพร้อมกัน การเลี้ยงลูกประกอบด้วยการเล่นลูกต่ำ การเลี้ยงลูกสูงและการเลี้ยงลูกบอล ในสภาพการเล่นจริง (อุทัย สงวนพงศ์, 2544; ชรินทร์ ยุกตะนันท์และคณะ, 2546; วิวัฒน์ จิตตपालกุล, 2548)

ซึ่งสภาพปัญหาในการสอนพลศึกษาโดยใช้กีฬาบาสเกตบอลเป็นสื่อ ผู้วิจัยได้รู้ถึงสภาพปัญหาของทักษะที่มีเหตุและผลที่สมควรแก่การแก้ไข สภาพปัญหา คือ ทักษะการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ทั้งนี้เพราะการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเป็นทักษะเบื้องต้นในการเริ่มเล่นกีฬาบาสเกตบอล ซึ่งผู้วิจัยได้พบสภาพปัญหาคือ นักเรียนเลี้ยงลูกบาสเกตบอลผิดกติกา ไม่สามารถเลี้ยงลูกได้อย่างถูกต้องเช่น 1) การพาบอลเคลื่อนที่ (Travelling) 2) การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลบอล 2 ครั้ง (Double Dribbling) 3) การพกลูกบาสเกตบอลขณะเลี้ยงลูกบาสเกตบอล (Carrying the Ball) 4) การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลกลับสู่แดนหลัง (Ball Returned the Backcourt) และการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลแบบผิดกติกานำไปสู่การเกิดสภาพปัญหาต่อทักษะอื่น ๆ ได้อีก เช่น การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเพื่อส่ง การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเพื่อยิงประตู เป็นต้น จึงเป็นเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาทักษะในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลให้มีประสิทธิภาพจากสภาพการณ์ดังกล่าวดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษา จึงมีความตระหนักในวิธีการสอนพลศึกษา และเกิดความคิดในการสอนพลศึกษาที่มีรูปแบบที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการความคิดอย่างสร้างสรรค์ นั่นคือ วิธีการสอนแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว (Movement Exploration) จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบัน ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบันที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบันกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลอง

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 ศึกษาวิธีการสอนแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว (Movement Exploration หรือ Movement Education) ตามแนวคิดของ รูดอล์ฟ ลาบัน (Rudolf Laban)

1.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์

1.1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบพื้นฐานของกีฬาบาสเกตบอล ทักษะการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล การกระทำผิดระเบียบที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล และแบบทดสอบทักษะการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

1.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 58,805 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน ห้องเรียนที่ 2 จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยมีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

1.2.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนให้ความร่วมมือในการทดลองการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาบาสเกตบอล

1.2.1.2 เป็นโรงเรียนที่มีสนามกีฬาบาสเกตบอลและมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาบาสเกตบอล

1.2.1.3 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาบาสเกตบอลให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2.2 การสุ่มห้องเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้อง จากจำนวน 12 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากและสุ่มห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้อง เข้าเป็นห้องกลุ่มทดลองและห้องกลุ่มควบคุมด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากอีกครั้งหนึ่ง

1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้น การเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบัน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตาม ขั้นตอน ดังนี้

1.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมากำหนดในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ใน แผนการจัดการเรียนรู้

1.3.1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.3.1.3 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบัน จำนวน 8 แผน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง การยืดเหยียดกล้ามเนื้อของกีฬาบาสเกตบอล
2. สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง ทักษะพื้นฐานการยืนท่าเตรียม การเคลื่อนที่และการหยุด
3. สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง การสร้างความคุ้นเคยของกีฬาบาสเกตบอล
4. สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง ทักษะพื้นฐานการจับบาสเกตบอลและการรับบาสเกตบอล
5. สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง ทักษะพื้นฐานการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลต่ำ
6. สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง ทักษะพื้นฐานการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลสูง
7. สัปดาห์ที่ 7 เรื่อง การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลลักษณะต่าง ๆ
8. สัปดาห์ที่ 8 เรื่อง การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลลักษณะต่าง ๆ (ต่อ)

1.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบัน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3.1.5 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 5 ท่าน มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาและดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องทางด้านพลศึกษา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence, IOC)

1.3.1.6 ปรับตามผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบัน ที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence, IOC) เท่ากับ 0.89 ซึ่งสามารถใช้ได้ มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริงได้ แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยแผนการจัดการเรียนรู้ได้ค่า ความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) เท่ากับ .90 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.2.1 แบบวัดความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลประกอบด้วย

1. แบบวัดการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเร็วโดยปรับปรุงจาก แบบทดสอบการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ของ สุชีรา รัตนถาวร (2551) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence, IOC) เท่ากับ 0.80 ซึ่งมีเกณฑ์การทดสอบ ดังนี้

แบบประเมินความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

ช่วงเวลา	10	วินาที	ได้	10	คะแนน
ช่วงเวลา	11	วินาที	ได้	9	คะแนน
ช่วงเวลา	12	วินาที	ได้	8	คะแนน
ช่วงเวลา	13	วินาที	ได้	7	คะแนน
ช่วงเวลา	14	วินาที	ได้	6	คะแนน
ช่วงเวลา	15	วินาที	ได้	5	คะแนน
ช่วงเวลา	16	วินาที	ได้	4	คะแนน
ช่วงเวลา	17	วินาที	ได้	3	คะแนน
ช่วงเวลา	18	วินาที	ได้	2	คะแนน
ช่วงเวลา	19	วินาที	ได้	1	คะแนน

2. การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลคล่องตัว โดยปรับปรุงแบบทดสอบการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของแฮริสัน ของ ไพศาล ศุภปฐม (2557) แล้วผ่านการพิจารณาและประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยการวัดการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลคล่องตัวนั้นคือ การวัดความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล เพราะความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นรูปแบบเฉพาะตัวของนักเรียนเองที่คิดขึ้น โดยจะต้องเลี้ยงลูกบาสเกตบอลได้อย่างคล่องตัว จึงจะส่งผลทำให้การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลนั้นเป็นไปในทางบวก เสร็จแล้วนำไปหาคุณภาพตามความตรงเชิงเนื้อหา นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence, IOC) เท่ากับ 0.86 ซึ่งซึ่งมีเกณฑ์การทดสอบ ดังนี้

แบบประเมินความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล					
ผ่าน	10	กรวย	ได้	10	คะแนน
ผ่าน	9	กรวย	ได้	9	คะแนน
ผ่าน	8	กรวย	ได้	8	คะแนน
ผ่าน	7	กรวย	ได้	7	คะแนน
ผ่าน	6	กรวย	ได้	6	คะแนน
ผ่าน	5	กรวย	ได้	5	คะแนน
ผ่าน	4	กรวย	ได้	4	คะแนน
ผ่าน	3	กรวย	ได้	3	คะแนน
ผ่าน	2	กรวย	ได้	2	คะแนน
ผ่าน	1	กรวย	ได้	1	คะแนน

3.แบบบันทึกการสังเกตท่าทางในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ท่าทางในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล				
		สลับซ้ายขวา	ไขว้หลัง	ลอดใต้ขา	หมุนตัว	หมายเหตุ
1	นักเรียนคนที่ 1					
2	นักเรียนคนที่ 2					
3	นักเรียนคนที่ 3					
4	นักเรียนคนที่ 4					
5	นักเรียนคนที่ 5					

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การกำหนดแบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) แบบ 2 กลุ่ม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest – Posttest Control Group Design) มีแบบแผนการทดลองดังตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การวัดก่อนการทดลอง		การวัดหลังการทดลอง
E	O ₁	x	O ₂
C	O ₃		O ₄

E = กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบาน

C = กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

O₁ O₃ = ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลก่อนการทดลอง

O₂ O₄ = ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลหลังการทดลอง

x = การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบาน

2.2 การติดต่อประสานงานก่อนการทดลอง

2.2.1 ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากผู้บริหารโรงเรียน

2.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวัดและประเมินผลกับรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ครูผู้สอน

2.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 การดำเนินการก่อนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.3.1.1 ทำการทดสอบความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในสัปดาห์ก่อนการทดลอง (Pre-Test)

2.3.1.2 นำผลการทดสอบก่อนการทดลองมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.3.2 การดำเนินการทดลอง

2.3.2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูตอล์ฟ ลาบาน รวม 8 สัปดาห์

2.3.2.2 กลุ่มควบคุม ให้ครูประจำของโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบปกติ รวม 8 สัปดาห์

2.3.3 การดำเนินหลังการทดลอง

2.3.3.1 ทำการทดสอบความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (Post-Test) โดยใช้แบบวัดฉบับเดียวกันกับแบบวัดก่อนเรียน

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เปรียบเทียบความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยการทดสอบค่า (t-test) ดังนี้

3.1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและของนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 สถิติที่ใช้

3.2.1 วิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล เพื่อหาค่าความเที่ยง ด้วยคอมพิวเตอร์

3.2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยวัดความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลโดยวัดความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและของนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล มีดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.17 คะแนนและหลังการทดลองเท่ากับ 3.47 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง 0.3 คะแนน

1.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองเท่ากับ 3.17 คะแนนและหลังการทดลองเท่ากับ 6.03 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง 2.86 คะแนน

1.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 3.47 คะแนนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองเท่ากับ 6.03 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2.56 คะแนน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเร็ว หลังการทดลองดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

2.ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล มีดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.57 คะแนนและหลังการทดลองเท่ากับ 4.90 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง 0.33 คะแนน

2.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.57 คะแนนและหลังการทดลองเท่ากับ 7.70 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง 3.13 คะแนน

2.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 4.90 คะแนนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองเท่ากับ 7.70 คะแนนสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2.80 คะแนน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลเร็ว หลังการทดลองแตกต่างกว่ากลุ่มควบคุม

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถสรุปและอภิปรายผลเป็นประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังการ ทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 3.47 คะแนนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองเท่ากับ 6.03 คะแนน ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2.56 คะแนน กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ กระบวนรัตน์ (2545) ได้กล่าวว่า ความเร็วคือ ปรากฏการณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ ดังนั้นยิ่งฝึกการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อได้มากเท่าใด ประสิทธิภาพหรือความเร็วจะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น และสอดคล้องกับ เชาวน์ นวลปาน (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาตะกร้อแบบวิธีบรรยายประกอบการสาธิต และแบบสำรวจคิดค้นการเคลื่อนไหว ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการสอนวิชาตะกร้อระหว่างวิธีสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กับวิธีสอนแบบสำรวจคิดค้นการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

คะแนนความเร็วในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเลี้ยงลูกอย่างรวดเร็ มีผลมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นระยะเวลาปฏิบัติ (Active Learning Time) ให้กับนักเรียนจึงส่งผลให้นักเรียนได้ปฏิบัติได้มากและสนุก เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงท่าทางในการเลี้ยงแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวได้อีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอล พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอล โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 4.90 คะแนนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองเท่ากับ 7.70 คะแนน สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2.80 คะแนน กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ นริศรา หาหอม (2554) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอนาโลยีไปสู่การคิดค้นพบทางสมองแปลกใหม่ ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งจากความคิดเดิมผสมผสานเป็นสิ่งใหม่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นความต้องการสูงสุดและมีคุณค่ามาก การเรียนการสอนแบบความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นรากฐานของกระบวนการคิดทั้งหมด ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ควรมีอยู่ในบุคคลทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ โดยอาศัยการเรียนรู้และการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ถ้าได้ฝึกบ่อย ๆ ความคิดจะดีขึ้น ความคิดสร้างสรรค์เป็นสมรรถภาพที่สามารถส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน การฝึกฝน และการฝึกปฏิบัติที่ถูกวิธี ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง 8 สัปดาห์ สมรรถภาพทางกลไกและความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ดีวก่อนการทดลองในทุกตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีสมรรถภาพทางกลไกและความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คะแนนความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการคิดค้นท่าทางการเคลื่อนไหวในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลมีผลต่อความคล่องตัวในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลเป็นอย่างมาก ซึ่งกลุ่มทดลองมีลักษณะท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลที่ดีกว่ากลุ่มควบคุมและแตกต่างกันไปในแต่ละท่าทาง แต่ในท่าทางนั้นมีผลต่อความคล่องตัวเป็นอย่างมาก สรุปได้ว่าท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลของนักเรียนกลุ่มควบคุม มีนักเรียนที่มีท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลเป็นจำนวนทั้งหมด 7 คน และนักเรียนกลุ่มทดลองมีท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอลเป็นจำนวนทั้งหมด 29 คน ดังตารางนี้

บันทึกการสังเกตท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอล (วัดความคล่องตัว)

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	ท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอล ม.1 ห้อง 8 กลุ่มควบคุม				ท่าทางในการเลี้ยงลูกแบบสเกตบอล ม.1 ห้อง 10 กลุ่มทดลอง				
		สลับ ซ้าย ขวา	ไขว้ หลัง	ลอดใต้ ขา	หมุน ตัว	สลับ ซ้าย ขวา	ไขว้ หลัง	ลอดใต้ ขา	หมุน ตัว	หมายเหตุ
1	นักเรียน 1	✓			✓		✓			
2	นักเรียน 2						✓	✓		
3	นักเรียน 3					✓	✓	✓	✓	✓
4	นักเรียน 4					✓	✓	✓	✓	✓
5	นักเรียน 5					✓	✓	✓		✓
6	นักเรียน 6	✓							✓	
7	นักเรียน 7								✓	
8	นักเรียน 8					✓				✓
9	นักเรียน 9					✓				✓

10	นักเรียน 10	✓	✓			✓	✓			✓
11	นักเรียน 11						✓	✓		
12	นักเรียน 12	✓								
13	นักเรียน 13					✓				✓
14	นักเรียน 14	✓				✓	✓	✓	✓	✓
15	นักเรียน 15	✓				✓	✓	✓	✓	✓
16	นักเรียน 16					✓				✓
17	นักเรียน 17					✓				✓
18	นักเรียน 18	✓					✓			
19	นักเรียน 19					✓				✓
20	นักเรียน 20					✓			✓	✓
21	นักเรียน 21								✓	
22	นักเรียน 22					✓				✓
23	นักเรียน 23							✓		
24	นักเรียน 24					✓				✓
25	นักเรียน 25					✓				✓
26	นักเรียน 26					✓				✓
27	นักเรียน 27					✓				✓
28	นักเรียน 28					✓				✓
29	นักเรียน 29					✓				✓
30	นักเรียน 30								✓	

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอจากผลการวิจัย

1.1 ผู้สอนควรศึกษาหลักการและรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ของวิชาพลศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับช่วงชั้นและช่วงวัยของนักเรียน

1.2 ผู้สอนควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาให้หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนโดยจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เช่น อุปกรณ์ทางพลศึกษา สนามกีฬา เป็นต้น

1.3 ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เนื่องจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำหายแต่ไม่สร้างความเครียดจนเกินไป ให้การเสริมแรงด้านบวก เช่น การชมเชย การให้รางวัล การปรบมือเป็นกำลังใจให้กับนักเรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนพลศึกษา

1.4 ผู้สอนควรศึกษาชั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ที่ครูมีการตั้งคำถาม ซึ่งกิจกรรมนี้ควรมีเป็นคำถามที่สามารถทำให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวได้ทุกสัดส่วนของร่างกาย เพื่ออบอุ่นร่างกายด้วยการเคลื่อนไหว

ตามสภาพการทำท่าย และนักเรียนจะเห็นสภาพการเคลื่อนไหวหลาย ๆ รูปแบบและยังตระหนักว่าแบบใดที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้และแบบใดไม่สามารถปฏิบัติไม่ได้ และขั้นที่ 1 นี้จะต้องเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จะเรียนในคาบนั้น

1.5 ผู้สอนควรศึกษาขั้นที่ 4 ชี้นำไปใช้เล่นเพื่อความสนุกสนาน เป็นชี้นำเสนอความคิดจากการคิดค้นการเคลื่อนไหว จะต้องเป็นกิจกรรมที่ได้ใช้ความคิดให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งในกิจกรรมจะเป็นไปในแนวทางแข่งขัน สถานการณ์ที่ท้าทายและต้องมีไหวพริบในการสังเกต เพราะลักษณะท่าทางในการเคลื่อนไหวจะไม่ซ้ำกันในกิจกรรมต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยทำให้ได้ รูปแบบการสอนพลศึกษาโดยใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐานในการคิดค้นการเคลื่อนไหว ซึ่งสามารถพัฒนาความสามารถในการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลได้ จึงควรมีการนำรูปแบบการสอนพลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว ไปปรับใช้กับกิจกรรมทางพลศึกษาอื่น ๆ เช่น การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานหรือกิจกรรมลีลาศ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบคิดค้นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดของรูดอล์ฟ ลาบาน เปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้พลศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย การจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบให้การบ้าน การจัดการเรียนรู้แบบออกคำสั่ง เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เจริญ กระบวนรัตน์. (2545). *หลักและเทคนิคการฝึกกรีฑา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนินทร์ ยุกตะนันท์, อีร์ ศรแก้ว และ พัฒน อุตโตโมบล. (2546) *บาสเกตบอล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

เชาว์ นวลปาน. (2525). *การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาตะกร้อแบบวิธีบรรยายประกอบการสาธิตและแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

นริศรา หาหอม. (2554). *การพัฒนาแบบโปรแกรมการบริหารสมองเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกลไกและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ดุขุบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ไพศาล ศุภปฐม. (2557). *ผลของการคัดเลือกผู้เล่นโดยใช้คะแนนความฉลาดทางการเล่นที่มีต่อการพัฒนาทักษะกีฬาบาสเกตบอลขั้นพื้นฐานในเด็กชายอายุ 12 ปี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2534). *การสร้างเสริมความสามารถในการเล่นบาสเกตบอล*. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิวัฒน์ จิตตपालกุล. (2548) *บาสเกตบอล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไอเอส พรินต์เฮาส์.

- สุชีรา รัตนถาวร. (2551). การสร้างแบบทดสอบทักษะบาสเกตบอลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา 2550. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- อุทัย สงวนพงศ์. (2544). บาสเกตบอล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). ข้อมูลนักเรียนปีการศึกษา 2560. สืบค้นจาก http://data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view_student_area_select.php?Edu_year=60&Area_CODE=101701